

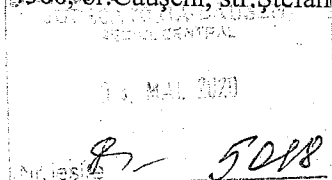
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA
CĂUȘENI

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 649
" 04 " 05 2020

РЕСПУБЛИКА
МОЛDOVA
КЭУШАНСКИЙ
СУД

MD-4300, or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare, nr.86, tel.2-25-65, 2-76-16, e-mail:jca@justice.md

Președintelui Curții Constituționale
Dlui Țurcan Vladimir

mun. Chișinău str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

Judecătoria Căușeni sediul Central, Vă expediază cauza administrativă nr. 3-30/2018 la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzari Tudor împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintele raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la anularea Deciziei nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea indemnizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată, **pentru examinarea cererii lui Pînzari Tudor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010.**

Cu respect,
Judecătorul
Judecătoriei Căușeni sediul Central

Bragarenco Svetlana

Dosarul nr. 18-3-3255-17082018

✓ Judecătoria Căușeni /sediul central/

de la: Pînzari Tudor

*La dosar,
cop. participanților
S. Buraș*

JUDECĂTORIA CĂUȘENI
SEDIUL CENTRAL

22 IUL 2018

4-3-3549

CERERE

*/privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a
Hotărîrii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010/.*

Onorată instanță,

reclamantul Pînzari Tudor m-am adresat cu o cerere de chemare în judecată către Consiliul raional Căușeni, președintele raionului Căușeni și Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice prin care am solicitat

- anularea integrală a deciziei Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, nr. 3 din 29 mai 2018 cu privire la acordarea indemnizației unice dlui Pînzari Tudor prin care mi s-a refuzat în acordarea indemnizației unice în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei mele vechi din or. Căușeni, deoarece este ilegală în fond și emisă cu încălcarea procedurii stabilite;
- pronunțarea unei hotărîri judecătorești prin care să se oblige Consiliul raional Căușeni să-mi acorde o indemnizație unică în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei mele vechi din or. Căușeni, cu remiterea ulterioară a deciziei Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

Conform prevederilor art. 13 lit. d) a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003 *protecția socială a veteranilor presupune realizarea unui sistem de măsuri pentru crearea condițiilor care le-ar asigura bunăstarea economică și confortul moral. le-ar acorda drepturi și facilități suplimentare exprimate prin acordarea, procurarea, construirea și întreținerea locuințelor.*

Întru executarea prevederilor Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003 Guvernul a emis hotărîrea nr. 836 din 13.09.2010 prin care a aprobat *Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni.*

Spre regret, acest Regulament nu corespunde întru totul prevederilor lit. d) art. 13 a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, și anume, Regulamentul în cauză nu prevede acordarea drepturilor și facilităților veteranilor de război în vederea întreținerii locuințelor.

În corespundere cu alin. (1) art. 47 din Constituție *statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.*

Conform prevederilor alin. (1) art. 54 din Constituție *în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

Consider că, în această parte Hotărîrea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010 nu corespunde prevederilor legii, deoarece prin neacordarea drepturilor și facilităților în ce privește întreținerea

locuințelor, această hotărîre nu corespunde rigorilor stabilite la lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

În această ordine de idei declar că, raportat la prevederile alin. (1) art. 47 și alin. (1) art. 54 din Constituția Republicii Moldova și art. 13 lit. d) a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010 este neconstituțională.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

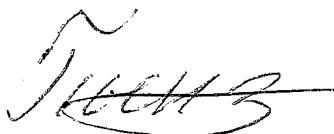
g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Urmare celor sus menționate, prin depunerea prezentei cereri

s o l i c i t:

1. Admiterea cererii.
2. Să se adopte o încheiere judecătorească prin care să fie interpelată Curtea Supremă de Justiție de a sesiza Curtea Constituțională în vederea rezolvării excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, în partea în care, *Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin această hotărîre, nu prevede acordarea dreptului și facilităților veteranilor de război în vederea întretinerii locuințelor*, acest drept fiind prevăzut la lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003.

Reclamantul

Tudor Pînzari

22 iulie 2019

ÎNCHEIERE

11 martie 2020

orașul Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefier

Bragarenco Svetlana

Vîrtosu Ana

examinând în ședința de judecată publică cererea lui Pînzari Tudor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza administrativă la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzari Tudor împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintele raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită îndemnizații unice, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la anularea Deciziei nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită îndemnizații unice, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

1. La 10 iulie 2018 Pînzari Tudor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintele raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită îndemnizații unice cu privire la anularea Deciziei nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită îndemnizații unice, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la Primăria orașului Căușeni s-a aflat titlul executoriu nr. 2-378/2013 din 25.03.2013 privind asigurarea reclamantului cu spațiu locativ în conformitate cu normele și condițiile stabilite de legislația în vigoare. Primăria orașului Căușeni cu suportul Consiliului raional și a Președintelui raionului Căușeni a întreprins toate măsurile întru executarea hotărîrii Judecătorei Căușeni, care a devenit definitivă și irevocabilă la data de 01 octombrie 2014. În anul 2017 hotărîrea judecătorească a fost executată, însă spațiul locativ pe care l-a primit necesită o reparație foarte costisitoare. Cu ajutorul organizației obștești ”HYDE PARC” a făcut o parte din lucrări, însă banii colectați s-au terminat înainte de a finaliza lucrările preconizate. Din cauză că frontoanele la casă sunt vechi și putrede, iarna a nins în podul casei, iar la topirea zăpezii se inundă podul casei și apa curgea în odăi și în mai multe locuri a căzut tavanul casei. Din lipsa lemnului pentru foc, iarna trecută a înghețat de frig în casă. Numai datorită ajutorului acordat de către președintele raionului a putut supraviețui în această iarnă. La 02.05.2018 a depus o cerere către Comisia specială pentru acordarea îndemnizației unice, instituită de către Consiliul raional Căușeni prin care a solicitat să i se acorde o îndemnizație unică în sumă de 41000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din or. Căușeni, conform Regulamentului cu privire la acordarea îndemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010. Prin scrisoarea nr. 20/5 din 06 iunie 2018, semnată de către președintele raionului Căușeni Nicolae Gorban a fost informat că Comisia specială pentru acordarea îndemnizației unice i-a refuzat satisfacerea cererii. Cu decizia comisiei speciale nu este de acord considerând-o ca fiind ilegală și neîntemeiată din următoarele motive. Conform lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 08 mai 2003 protecția socială a veteranilor presupune realizarea unui sistem de măsuri pentru

- crearea condițiilor care le-ar asigura bunăstarea economică și confortul moral, le-ar acorda drepturi, și facilități suplimentare exprimate prin acordarea, procurarea, construirea și întreținerea locuințelor. În conformitate cu pct. 4, subpunct 3), lit. b) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010 sînt în drept să beneficieze de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, în cuantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (pînă la 41 mii lei), participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Luând act de decizia Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018, a constatat că nu este indicat motivul și temeiul de drept în baza cărui i s-a refuzat în acordarea indemnizației unice în sumă de 41000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din or. Căușeni. Președintele raionului, reieșind din atribuțiile sale funcționale, nu a fost în drept ca în scrisoarea adresată reclamantului să interpreteze Decizia Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018, invocând prevederile pct. 4 din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010. În conformitate cu prevederile lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 08 mai 2003 Statul Republica Moldova, în persoana Guvernului s-a obligat să realizeze un sistem de măsuri pentru ajutorarea veteranilor de război ce ține de întreținerea locuințelor. Întru executarea prevederilor lit. d) art. 13 ale legii susmenționate, Guvernul RM a adoptat Hotărârea nr. 836 din 13.09.2010 prin care a aprobat Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, astfel fiind stabilite facilități suplimentare pentru construirea și întreținerea locuințelor sub formă de indemnizații unice. Menționează reclamantul că pînă în prezent nu a beneficiat de o indemnizație unică în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010.
3. Solicită reclamantul admiterea acțiunii, anularea integrală a Deciziei Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice nr. 3 din 29 mai 2018 cu privire la acordarea indemnizației unice Dlui Pînzari Tudor prin care i s-a refuzat în acordarea indemnizației unice în sumă de 41000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din or. Căușeni, deoarece este ilegală în fond și emisă cu încălcarea procedurii stabilite.
  4. De asemenea solicită reclamantul obligarea Consiliului raional Căușeni să-i acorde o indemnizație unică în sumă de 41000 lei, pentru restaurarea casei sale vechi din or. Căușeni, cu remiterea ulterioară a deciziei Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.
  5. La fel solicită reclamantul să se încaseze de la pîrîți, în beneficiul său, a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu depunerea și examinarea în instanțele de judecată naționale a prezentei acțiuni.
  6. Pîrîtul Consiliul raional Căușeni a depus referință în care este indicat că, nu recunoaște cererea de chemare în judecată din următoarele motive. Potrivit Deciziei nr.3 din 29 mai 2018 a Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice formată prin Decizia Consiliului raional Căușeni nr. 2/2 din 2014 a fost aprobată strict în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, nr. 836 din 13.09.2010, care stabilește destinația indemnizației și categoriile de beneficiari care pot beneficia de aceste indemnizații

și modalitatea de acordare a indemnizațiilor. Pct.4.prevede, că sînt în drept să beneficieze de indemnizații unice pentru: construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau compensarea cheltuielilor pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, efectuate după aflarea la C.A.E. Cernobîl (pînă la 82 mii lei); persoanele care s-au îmbolnăvit și au suferit de boala actinică cauzată avaria de la C.A.E. Cernobîl, precum și persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este în legătură cauzală cu catastrofa de la Cernobîl; membrii familiilor persoanelor care și-au pierdut viața în urma avariei de la C.A.E. Cernobîl, ai persoanelor care au decedat în urma bolii actinice și ai persoanelor cu dizabilități decedate; construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau ocuparea spațiului locativ, în quantum de 25 la sută din mărimea indemnizației stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (pînă la 20,5 mii lei); persoanele temporar îndreptate sau trimise în delegație, care în anii 1986-1987 care au participat la lucrările de lichidare a consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, în zona de înstrăinare; membrii familiilor participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, care au decedat; construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, în quantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (pînă la 41 mii lei); participanții la acțiunile de luptă din Afganistan; participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova; cetățenii care nu au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, dar ale căror case au fost distruse în timpul operațiilor militare; cetățenii Republicii Moldova care nu au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, dar care au posibilitate să revină, din motive politice, la domiciliul lor permanent; membrii familiilor celor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova; participanții la cel, de-al doilea război mondial; victimele reabilite ale represiunilor politice; participanții la acțiunile de luptă, conform listei statelor, orașelor, teritoriilor perioadele acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova; restaurarea caselor vechi, restituite victimelor represiunilor politice în localitățile de unde au fost represate, în quantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru restaurarea caselor vechi (pînă la 12,5 mii lei). Prin cererea din 2 mai 2018 înregistrată cu nr. P-167/5 din 2 mai 2018 Pînzari Tudor Aurel a solicitat în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărîrea Guvernului, nr. 836 din 13.09.2010, acordarea indemnizației unice în sumă de 41 000 lei, pentru restaurarea casei vechi din or. Căușeni. La cerere a prezentat xerocopiile de pe legitimația, nr.31630 pe numele Pînzari Tudor Aurel, ca participant la lupte, planul construcției din or.Căușeni, str-la 1 Ștefan cel Mare nr.10, contractul de vînzare-cumpărare a imobilului, înregistrat la 20.10.17, certificat eliberat de Oficiul cadastral teritorial din 23.10.2017 pe bunul imobil, buletin de identitate. Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice la ședința din 29 mai 2018, reieșind din prevederile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărîrea Guvernului, nr. 836 din 13.09.2010, pct 4, subpunctul 4, care reglementează, că sînt în drept să beneficieze de indemnizații unice pentru restaurarea caselor vechi, restituite victimelor represiunilor politice în localitățile de unde au fost represate, în quantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru restaurarea caselor vechi (pînă 12,5 mii lei). Însă reieșind din faptul, că Pînzari Tudor Aurel nu se atîrnă la categoria victimelor represiunilor politice căruia i sa restituit casa veche în localitatea de unde a fost represat, că dispune de casă de locuit, conform documentelor anexate la cerere

mai sus citate și nu cade nici sub prevederile pct.4, subpunctul 3) pentru „construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, în cuantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (pînă la 41 mii lei) cererea dl. Pînzari Tudor Aurel, domiciliat în or.Căușeni, stradela 1, Ștefan cel Mare, 10 s-a respins. Consiliului raional Căușeni consideră, că Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, corect în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărîrea Guvernului, nr. 836 din 13.09.2010 a luat Decizia de a refuza cetățeanului Pînzari Tudor Aurel în acordarea indemnizației pentru restaurarea casei, care dumnealui a procurato cu suportul financiar al Consiliului raional Căușeni, prin Decizia nr.5/3.3 din 30 iunie 2017 dumnealui i-au fost alocate din bugetul raional 100,0 mii lei, iar solicitarea cetățeanului Pînzari Tudor Aurel din cererea de chemare în judecată sunt contrar prevederilor legale și nu pot fi acceptate. Solicită respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

7. Pîrîtul președintele raionului Căușeni a depus referință în care este indicat că, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe Hotărîrea Guvernului nr.836 din 13.09.2010, în conformitate cu pct.4, subpunctul 3), lit.b) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, care prevede că: sînt în drept să beneficieze de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, în cuantum de 50 la sută din mărimea indemnizației unice stabilite pentru construcția unei case individuale sau a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ (până la 41,0 mii lei), participanții la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independența Republicii Moldova. În același timp, potrivit Regulamentului cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau procurarea spațiului sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 836 din 13 septembrie 2010, dreptul la obținerea indemnizațiilor unice se acordă doar o singură dată unor categorii de cetățeni ai Republicii Moldova, care nu au beneficiat anterior de credite preferențiale în acest scop și care nu au fost asigurați cu spațiu locativ, ori cetățeanul Tudor Aurel Pînzaru, a fost asigurat cu spațiu locativ. Prin cererea de chemare în judecată reclamantul a înțeles să argumenteze că până în prezent nu a beneficiat de vreo indemnizație unică în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.836 din 13.09.2010. Față de argumentele de fapt și de drept invocate prin cererea de chemare în judecată Consiliul raional Căușeni comunică că avînd în vedere petiția nr.P-146/5 din 26.05.2017, al cetățeanului Pînzari Tudor, Consiliul raional Căușeni prin Decizia nr.5/3.3 din 30 iunie 2017, a acordat un ajutor material unic, domnului Tudor Pînzari în sumă de 100,0 mii lei, pentru procurarea spațiului locativ. Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, și care activează în baza Regulamentului aprobat prin Decizia Consiliului raional Căușeni nr.2/2 din 10 aprilie 2014 (anexă), a luat corect decizia de a refuza cetățeanului Tudor Aurel Pînzari în acordarea indemnizației pentru restaurarea casei, care a fost procurată conform Contractului de vânzare- cumpărare, cu suportul financiar al Consiliului raional Căușeni (100,0 mii lei) și al Consiliului orașenesc Căușeni (110,0 mii lei). Solicită respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.
8. La data de 10 iulie 2018 cererea de chemare în judecată a fost repartizată, prin intermediul PIGD, judecătorului Nichitenco Veronica.
9. *La data de 21 august 2019 cauza a fost repartizată repetat, prin intermediul PIGD, judecătorului Bragarenco Svetlana pentru examinare, în legătură cu demisia judecătorului Nichitenco Veronica.*
10. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni sediul Central din data de 03 februarie 2020, a fost atras

- în proces Ministerul Finanțelor, în calitate de intervenient accesoriu.
11. La data de 22 iulie 2019 reclamantul Pînzari Tudor a depus, prin intermediul SEDP a instanței de judecată, cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.
  12. În motivarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este indicat că, reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune. Conform prevederilor art. 13 lit. d) a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003 protecția socială a veteranilor presupune realizarea unui sistem de măsuri pentru crearea condițiilor care le-ar asigura bunăstarea economică și confortul moral, le-ar acorda drepturi și facilități suplimentare exprimate prin acordarea, procurarea, construirea și întreținerea locuințelor. Întru executarea prevederilor Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003 Guvernul a emis Hotărârea nr. 836 din 13.09.2010 prin care a aprobat Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni. În opinia reclamantului, acest Regulament nu corespunde întru totul prevederilor lit. d) art. 13 a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003 și anume, Regulamentul în cauză nu prevede acordarea drepturilor și facilităților veteranilor de război în vederea întreținerii locuințelor. În corespundere cu alin. (1) art. 47 din Constituție statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. Conform prevederilor alin. (1) art. 54 din Constituție în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Consideră reclamantul că, în această parte Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010 nu corespunde prevederilor legii, deoarece prin neacordarea drepturilor și facilităților în ce privește întreținerea locuințelor, această Hotărâre nu corespunde rigorilor stabilite la lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Declară reclamantul că, raportat la prevederile alin. (1) art. 47 și alin. (1) art. 54 din Constituția Republicii Moldova și art. 13 lit. d) a Legii cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003, Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13.09.2010 este neconstituțională. În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.
  13. Solicită reclamantul emiterea unei încheieri judecătorești prin care să fie interpelată Curtea Supremă de Justiție de a sesiza Curtea Constituțională în vederea rezolvării excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, în partea în care, Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin această Hotărâre, nu prevede acordarea dreptului și facilităților veteranilor de război în vederea întreținerii locuințelor, acest drept fiind prevăzut la lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003.
  14. În ședința de judecată, reclamantul Dl Pînzari Tudor a susținut pe deplin cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.
  15. În ședința de judecată, reprezentantul pîrîtului Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, în persoana Dlui Tulei Veaceslav, a declarat că, nu este de acord cu cererea reclamantului privind ridicarea excepției de neconstituționalitatea dat fiind faptul că sunt legale.
  16. În ședința de judecată, reprezentanții pîrîților Consiliul raional Căușeni și Președintele raionului Căușeni, nu s-au prezentat, deși au fost citați legal, din motiv neîntemeiat.
  17. În ședința de judecată nu s-a prezentat, reprezentantul intervenientului accesoriu Ministerul Finanțelor, care a fost citat legal, din motiv neîntemeiat.

18. Audiind opinia participanților, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea reclamantului cu privire ridicarea excepției de neconstituționalitate, din următoarele considerente.

19. În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2), (3) Codul de Procedură Civilă, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

20. Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională: exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

21. Potrivit pct. 82 a Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate (Sesizarea nr. 55b/2015), Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

22. Conform pct. 83 a Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate (Sesizarea nr. 55b/2015), Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

23. Instanța de judecată reiterează că, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către Dl Pînzari Tudor, care are calitatea de reclamant în prezenta cauză.

24. De asemenea, instanța de judecată reține că, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

25. Instanța de judecată atestă că, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

26. Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite ca fiind întemeiată cererea lui Pînzari Tudor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza administrativă la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzari Tudor împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintele raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită îndemnizații unice, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la anularea Deciziei nr. 3 din 29 mai 2018

141

„Cu privire la acordarea îndeminizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită îndeminzații unice, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

27. În conformitate cu art. art. 12¹, 269 - 270 Codul de Procedură Civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea lui Pînzari Tudor cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza administrativă la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzari Tudor împotriva Consiliului raional Căușeni, Președintele raionului Căușeni și Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită îndeminzații unice, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la anularea Deciziei nr. 3 din 29 mai 2018 „Cu privire la acordarea îndeminizației unice Dlui Pînzari Tudor Aurel” emisă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită îndeminzații unice, obligarea emiterii actului administrativ favorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 836 din 13.09.2010, în partea în care, Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin această Hotărâre, nu prevede acordarea dreptului și facilităților veteranilor de război în vederea întreținerii locuințelor, acest drept fiind prevăzut la lit. d) art. 13 din Legea cu privire la veterani nr. 190-XV din 8 mai 2003.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Bragarenco Svetlana